

STEFAN LEONHARDT

ur. 1931; Pawłów

Miejsce i czas wydarzeń	Pawłów, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Pawłów, II wojna światowa, Żydzi, pomoc Żydom

Pomoc Żydom

O wszystkich przypadkach udzielania pomocy Żydom wiedziało się dopiero później. W tym czasie byłem dzieckiem, więc nie interesowałem się tym. Wiadomo – dziecko nie może dużo wiedzieć o takich sprawach, bo by się to szybko rozeszło. Z tego co wiem, to raczej w Pawłowie Żydzi się nie przechowywali, dlatego że ich wysiedlili jeszcze przed tym, jak zaczęli ostre prześladowania. Nie szukali ich z psami, tylko po prostu Żydzi zniknęli. Jeśli kogoś przechowywali, to nic mi na ten temat nie wiadomo. Nie słyszałem, żeby ktoś z Pawłowa miał odznaczenie Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Żydzi by się tam nie chowali, może to wynikało stąd, że Pawłów był otoczony lasami i wioskami, ale był też ośrodkiem władzy na szczeblu gminnym. To był bardzo silny ośrodek, było piętnastu policjantów, jeden z największych komisariatów w czwartym obwodzie starostwa chełmskiego. Żydzi bali się być blisko władzy. Ukrywali się pewnie na Krzywowoli, Zyngierówce, w Gołębiu – tam, gdzie nie widziało się policjanta na co dzień. U nas krążyli co dzień.

Data i miejsce nagrania	2009-10-14, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Elżbieta Zasempa
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"